

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА**

НАЦРТ

**ЗАКОН
О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ**

Бања Лука, фебруар 2019. године

ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ

Члан 1.

У Закону о порезу на добит („Службени гласник Републике Српске“, бр. 94/15 и 1/17) у члану 3. у ставу 1. додаје се нова тачка 2) која гласи:

„2) инвестициони фондови који нису правна лица,“.

Досадашње т. 2), 3), 4) и 5) постају т. 3), 4), 5) и 6).

Став 2. мијења се и гласи:

„(2) Порески обвезници из става 1. овог члана су порески обвезници и у случају када остварују губитак.“

Члан 2.

У члану 4. став 1. тачка 4) мијења се и гласи:

„4) правна лица која су регистрована за обављање недобитне дјелатности и која остварују приходе: из буџета или јавних фондова, од спонзорства или донација у новцу или натури, чланарина, као и приходе од продаје или преноса добара, осим добара која се користе или су се користила за обављање дјелатности на тржишној основи“.

Члан 3.

У члану 7. у тачки 4) ријеч: „и“ брише се и додаје се запета.

У тачки 5) последије ријечи: „амортизацији“ тачка се замјењује запетом.

У тачки 6) последије ријечи: „залиха“ тачка се замјењује запетом.

Последије тачке 6) додаје се нова тачка 7) која гласи:

„7) приходи од наплаћених отписаних потраживања, који су у претходним пореским периодима били укључени у пореску основицу, а нису били признати као расход у пореском билансу.“

Члан 4.

У члану 10. додаје се нови став 3. који гласи:

„(3) Изузетно од члана 9. тачка 13) овог закона, расход од умањења вриједности залиха по основу усклађивања вриједности признаје се у пореском периоду у којем су те залихе продате, односно отписане под условима прописаним чланом 11. овог закона.“

Члан 5.

У члану 12а. додаје се нови став 4. који гласи:

„(4) Изузетно од става 3. овог члана, амортизација се признаје за извршена улагања у стална средства која нису у власништву пореског обвезника, под условима да таква улагања повећавају набавну вриједност средства и да не умањују закупнину код уговора о закупу.“

Досадашњи ст. 4, 5, 6, 7. и 8. постају ст. 5, 6, 7, 8. и 9.

Члан 6.

У члану 13. у ставу 2. ријечи: „односно када обавеза буде измирена и дође до одлива ресурса по основу датог резервисања,“ бришу се.

Члан 7.

У члану 14. у ставу 1. последије ријечи: „зајма“ додају се ријечи: „и кредита“.

Члан 8.

Назив одјелка 4. и члан 26. мијењају се и гласе:
„4. Умањење пореске основице за улагања у производњу

Члан 26.

(1) Порески обвезник који на територији Републике Српске изврши улагање у опрему и постројења за обављање регистроване производне дјелатности има право на умањење пореске основице за вриједност извршеног улагања.

(2) Министар доноси рјешење којим утврђује листу дјелатности које се сматрају производним дјелатностима из става 1. овог члана.

(3) Опремом и постројењем из става 1. овог члана сматра се опрема и постројења која се непосредно користе у процесу производње, односно прераде.

(4) Умањење пореске основице врши се у пореском периоду у којем су опрема и постројења из става 1. овог члана стављени у употребу.

(5) Обвезник не може остварити право на умањење пореске основице за опрему и постројења која је стекао поклоном.

(6) У случају да су опрема и постројења из става 1. овог члана набављени финансијским лизингом, пореска основица се умањује за вриједност отплаћене главнице лизинга у том пореском периоду.

(7) Уколико порески обвезник отуђи или дâ на кориштење опрему и постројење прије истека периода од три године од тренутка њиховог стављања у употребу, губи право из става 1. овог члана и дужан је да обрачуна и плати порез који би био плаћен да није користио право на умањење пореске основице уз припадајућу камату у складу са законом.“

Члан 9.

У члану 37. додаје се нови став 2. који гласи:

„(2) Изузетно од става 1. овог члана, Министарство финансија може одредити да се у појединим случајевима користи другачија пореска година.“

Досадашњи ст. 2. и 3. постају ст. 3. и 4.

Члан 10.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“, осим члана 8. овог закона који ступа на снагу 1. јануара 2019. године.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Недељко Чубриловић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

НАЦРТА ЗАКОНА О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА

ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о измјенама и допунама Закона о порезу на добит садржан је у тачки 7. Амандмана XXXII, којим је замијењен члан 68. Устава Републике Српске, а којим је прописано да Република уређује и обезбјеђује банкарски и порески систем.

Чланом 70. тачка 2. Устава Републике Српске прописано је да Народна скупштина Републике Српске доноси законе, друге прописе и опште акте.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство број: 22.03-020-392/19 од 5. фебруара 2019. године, уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII на члан 68. т. 7. и 18. Устава Републике Српске, према којима Република, између осталог, уређује и обезбјеђује порески систем и друге односе од интереса за Републику. Такође, чланом 70. тачка 2. Устава Републике Српске прописано је да Народна скупштина доноси законе, друге прописе и опште акте.

Разлози за доношење овог закона садржани су у потреби другачијег уређења пореских олакшица по основу улагања у производне дјелатности, са циљем да се стимулише и повећа инвестирање у ове дјелатности.

Овим нацртом предложено је да порески обвезник који на територији Републике Српске изврши улагање у опрему и постројења за обављање регистроване производне дјелатности има право на умањење пореске основице за вриједност извршеног улагања.

Преложена је и измјена која се односи на амортизацију сталне имовине која није у власништву пореског обвезника, под условима да улагања која је порески обвезник извршио у туђу сталну имовину, коју користи, повећава набавну вриједност те имовине, а да истовремено не умањује закупнину по основу овог улагања.

Поред наведеног, приликом утврђивања основице пореза на добит, као новина предложено је да се у опорезиве приходе не укључују приходи од наплаћених отписаних потраживања, који су у претходним пореским периодима били укључени у пореску основицу, а нису били признати као расход у пореском билансу. Такође, расходи по основу умањења вриједности залиха по основу усклађивања вриједности признају се у пореском периоду у којем су те залихе продате, односно отписане.

Остале измјене и допуне овог закона искориштене су за прецизирање појединих његових одредаба.

Републички секретаријат за законодавство констатује да је обрађивач у складу са чланом 110. став 2. Устава Републике Српске и чланом 39. ст. 2. и 3. Правила за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14) навео разлоге за постојање општег интереса за одређивање повратног дејства одредбе која се односи на умањење пореске основице за вриједност извршеног улагања.

Секретаријат је обрађивачу упутио одређене сугестије које су се односиле на прецизирање формулација текста Закона, као и њихово усклађивање са Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске.

Будући да је Републички секретаријат за законодавство утврдио да је овај нацрт усклађен са Уставом, правним системом Републике и Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске, мишљења смо да се Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о порезу на добит може упутити даље на разматрање.

III УСКЛАЂЕНОСТ С ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према Мишљењу Министарства за европске интеграције и међународну сарадњу број: 17.03-020-395/19 од 5. фебруара 2019. године, а након увида у прописе Европске уније и анализе одредаба Нацрта закона о измјенама и допунама Закона о порезу на добит, није установљено да право ЕУ садржи изворе који су релевантни за предмет уређивања достављеног нацрта, због чега у Изјави о усклађености стоји оцјена „непримјењиво“.

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Предложеним законом, за разлику од релевантних одредаба важећег Закона о порезу на добит, на другачији начин се уређује пореска олакшица по основу улагања у производне дјелатности, а која је преваходно предложена са циљем да се поспјешује инвестирање у производне дјелатности у Републици Српској, те да се тако стимулише производна дјелатност. Важно је напоменути да Република Српска у протеклом периоду у континуитету, путем умањења основице пореза на добит, поспјешује реинвестирање, чиме се јача производна основа привреде Републике Српске. Тако је и овим приједлогом уређено да порески обвезник може да изврши умањење пореске основице пореза на добит за вриједност улагања у опрему и постројења за обављање регистроване производне дјелатности.

Такође, значајна је измјена која се односи на амортизацију сталне имовине која није у власништву пореског обвезника, али под условима да улагања која је он извршио у туђу сталну имовину коју користи повећавају набавну вриједност средства, а која не умањује закупнину дефинисану уговором о закупу.

Исто тако, за утврђивање основице пореза на добит значајна новина је да се у опорезиве приходе не укључују приходи од наплаћених отписаних потраживања, који су у претходним пореским периодима били укључени у пореску основицу, а нису били признати као расход у пореском билансу, као и одредба о расходу по основу умањења вриједности залиха по основу усклађивања вриједности, које се признаје у пореском периоду у којим су те залихе продате, односно отписане под условима прописаним чланом 11. Закона.

Предложени нацрт измјена и допуна Закона произашао је и из консултација Владе са пословном заједницом о мјерама које представљају стимуланс и олакшавају пословање пореских обвезника који обављају производне дјелатности.

V ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Чланом 1. мијења се члан 3. Закона о порезу на добит у коме се у ставу 1. додаје нова тачка 2) којом се предлаже да обвезници пореза на добит буду и инвестициони фондови који нису правна лица. Наиме, услови за оснивање и рад инвестиционих фондова су прописани Законом о инвестиционим фондовима („Службени гласник Републике Српске“, бр. 92/06 и 82/15). У погледу пореске обавезе пореза на добит, овом допуном члана 3. постојећег Закона о порезу на добит инвестициони фондови

који нису правна лица постају обвезници, те се тако стављају у равноправан положај са осталим обвезницима пореза на добит, који стичу добит у Републици Српској.

Чланом 2. прецизније се уређује одредба члана 4. став 1. тачка 4) Закона, којом је прописано да порез на добит не плаћају правна лица која су регистрована за обављање недобитне дјелатности и која остварују приходе: из буџета или јавних фондова, од спонзорства или донација у новцу или натури, чланарина, као и приходе од продаје или преноса добара, осим добара која се користе или су се користила за обављање дјелатности на тржишној основи. Прецизира се одредба која се односи на оне обвезнике који се изузимају од обавезе пореза на добит.

Чланом 3. допуњава се члан 7. Закона о порезу на добит додавањем нове тачке б), којом се прописује да се у приходе не укључују приходи од наплаћених отписаних потраживања, која су у претходним пореским периодима била укључена у пореску основицу, а нису била призната као расход у пореском билансу. На овај начин се избјегава поновно опорезивање прихода по основу наплаћених отписаних потраживања.

Чланом 4. допуњава се члан 10. Закона додавањем новог става 3. којим се уређује да се, изузетно од члана 9. тачка 13) Закона, расход од умањења вриједности залиха по основу усклађивања вриједности признаје у пореском периоду у којем су те залихе продате, односно отписане под условима прописаним чланом 11. Закона. На овој начин се прецизира порески третман признавања прихода и расхода од усклађивања вриједности залиха који се не признају када је усклађивање извршено, већ у пореском периоду када су оне продате, односно отписане у складу са чланом 11. Закона.

Чланом 5. додаје се нови став у члану 12а. Закона. Предложеним ставом се прописује да се амортизација признаје за извршена улагања у стална средства која нису у власништву пореског обвезника, под условима да таква улагања повећавају набавну вриједност средства и да не умањују закупнину дефинисану уговором о закупу. На овај начин се омогућава пореским обвезницима да признају расходе амортизације у пореском билансу за извршена улагања у туђа средства, по прописаним условима, с обзиром на то да таква улагања падају на терет пореског обвезника и неспорно доводе до одлива средстава.

Чланом 6. брише се у члану 13. у ставу 2. Закона ријечи: „односно када обавеза буде измирена и дође до одлива ресурса по основу датог резервисања,“ тако да признавање расхода резервисања из става 1. истог члана, овом измјеном се прецизира и јасније уређује да се расходи резервисања признају у периоду када она буду искориштена, под условом да су претходно призната у билансу успјеха.

Чланом 7. допуњава се текст члана 14. став 1. ријечима „и кредита“. Ову допуну је било неопходно увести јер је у пракси забуну стварало уско тумачење појма зајам, па је додавање предложених ријечи извршено да се та недореченост отклони и јасно одређује да се обрачунате камате и припадајући трошкови по основу зајма и кредита за обављање пословне дјелатности признају на терет расхода под прописаним условом да износ камате и припадајућих трошкова представља обавезу пореске године у којој се одбијање врши.

Чланом 8. у цијелости се мијења постојећи члан 26. Закона, те се предлаже да порески обвезник који на територији Републике Српске изврши улагање у опрему и постројења за обављање регистроване производне дјелатности има право на умањење пореске основице за вриједност извршеног улагања. Остале одредбе у вези са овим чланом су задржане, то значи да се ова пореска повластица односи на производне дјелатности утврђене рјешењем министра финансија, да се опрема и постројења непосредно користе у процесу производње, односно прераде, те да се умањење пореске

основице врши у пореском периоду у којем су опрема и постројења из става 1. истог члана стављени у употребу. Такође, и даље важе одредбе да обвезник не може остварити право на умањење пореске основице за опрему и постројења које је стекао поклоном, исто тако да у случају да су опрема и постројења из става 1. истог члана набављени финансијским лизингом, пореска основица се умањује за вриједност отплаћене главнице лизинга у том пореском периоду. Предложеним измијењеним чланом 26. Закона, задржана је и одредба да, уколико порески обвезник отуђи или да на кориштење опрему и постројење прије истека периода од три године од тренутка њиховог стављања у употребу, губи право из става 1. истог члана и дужан је да обрачуна и плати порез који би био плаћен да није користио право на умањење пореске основице уз припадајућу камату у складу са законом.

Чланом 9. допуњава се члан 37. Закона додавањем новог става 2. тако да се пореска година, поред календарске, у појединим случајевима, по одлуци Министарства финансија може и другачије да одреди. Прописивање изузетка у вези са пореском годином било је неопходно ради потребе да се удовољи пореским обвезницима чији оснивачи, односно повезана лица са сједиштем изван Републике Српске другачије примјењују пореску годину него што је прописана овим законом.

Члан 10. садржи завршну одредбу о ступању на снагу овог закона осми дан од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“. Изузетно, члан 8. овог закона ступа на снагу од 1. јануара 2019. године. Наведеним чланом је предложено умањивање пореске основице пореском обвезнику који изврши улагање у опрему и постројења на територији Републике Српске за обављање регистроване производне дјелатности за вриједност извршеног улагања у пореском периоду у којем су опрема и постројења стављени у употребу. Пошто је порески период (година) најчешће календарска година која почиње 1. јануара, оправдано је да наведена одредба ступа на снагу 1. јануара 2019. године.

VI ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА ЗАКОНА, ДРУГИХ ПРОПИСА И ОПШТИХ АКТА НА УВОЂЕЊЕ НОВИХ, ИЗМЈЕНУ ИЛИ УКИДАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ФОРМАЛНОСТИ КОЈЕ ОПТЕРЕЂУЈУ ПРИВРЕДНО ПОСЛОВАЊЕ

Увидом у спроведени процес методологије кратке процјене утицаја прописа на Нацрт закона о измјенама и допунама Закона о порезу на добит, Министарство привреде и предузетништва у Мишљењу број: 18.01-020-427/19 од 7. фебруара 2019. године констатује да је:

- Нацрт закона планиран Програмом рада Владе Републике Српске и Програмом рада Народне скупштине Републике Српске за 2019. годину и усклађен са Програмом економских реформи Републике Српске за период од 2019-2021. године.
- Обрађивач правилно анализирао постојеће стање и дефинисао проблем, те је исти саставни дио „Разлога за доношење или измјену и/или допуну закона“.
- Обрађивач правилно дефинисао циљеве који се желе постићи доношењем закона.
- Нацрт произашао из разговора Владе са пословном заједницом о мјерама које могу да стимулишу и олакшају пословање пореских обвезника који се баве производним дјелатностима.

Код утврђивања опција за рјешење проблема, обрађивач је навео да је анализом стања утврђено да нису постојале друге опције за превазилажење конкретне ситуације.

У вези са утицајем на пословно окружење, обрађивач је навео да ће предложени закон имати позитиван утицај на субјекте који послују на територији Републике

Српске и баве се производним дјелатностима, јер ће им омогућити да плаћају мањи порез на добит. Наиме, предложена је пореска олакшица према којој ће производна предузећа моћи да умање своју пореску основицу пореза на добит за укупна улагања у опрему и постројења за обављање регистроване производне дјелатности у пореском периоду. Уз услов да се опрема и постројења ставе у функцију производне дјелатности, очекују се позитивни ефекти од повећања опремљености средстава за рад помоћу којих се врши производња, повећање продуктивности, а тиме и јачање конкурентности производних правних лица.

Што се тиче утицаја на јавни буџет, обрађивач је навео да одредбе предложеног закона имају одређени финансијски ефекат на буџет Републике Српске. Чланом 8. Нацрта предложена је значајнија пореска олакшица од досадашње, која се односи на улагање у стална средства у производњи. Према анализама Министарства финансија, примјеном важеће одредбе, приход у буџету Републике Српске умањује се за 5.400.000 КМ на годишњем нивоу.

У вези са утицајем на здравствени и социјални статус грађана, обрађивач је навео да Нацрт неће утицати на здравствени и социјални статус грађана.

У вези са утицајем на животну средину, обрађивач је навео да Нацрт неће утицати на ову област.

У вези са утицајем на одрживи развој, обрађивач је навео да ће Нацрт имати позитиван утицај на одрживи развој, имајући у виду да је циљ закона унапређење инвестирања, односно стимулисање производне дјелатности у Републици Српској.

Када је у питању спровођење прописа, обрађивач је навео да ће надзор над примјеном одредаба овог закона вршити Министарство финансија и Пореска управа Републике Српске.

Обрађивач је навео да Нацртом закона о измјенама и допунама Закона о порезу на добит нису предвиђене формалности за грађане и пословни сектор у Републици Српској.

Министарство привреде и предузетништва утврдило је да је обрађивач, приликом примјене скраћеног процеса процјене утицаја прописа, поступио у складу са методологијом прописаном у т. VI и VIII Одлуке о спровођењу процеса процјене утицаја прописа у поступку израде прописа.

VII УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ЗАКОНА

У складу са Смјерницама за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, бр. 123/08 и 73/12), предложени Нацрт измјена и допуна Закона о порезу на добит произашао је и из консултација Владе са пословном заједницом о мјерама које представљају стимуланс и олакшавају пословање пореских обвезника који обављају производне дјелатности.

VIII ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ОПШТЕГ ИНТЕРЕСА ЗА ПОВРАТНО ДЕЈСТВО ПОЈЕДИНИХ ОДРЕДАБА ЗАКОНА

Општи интерес за повратно дејство члана 8. овог закона је да сви обвезници пореза на добит који су извршили улагања у складу са наведеним чланом од 1. јануара 2019. године имају право на умањивање пореске основице за вриједност извршеног улагања. С обзиром на то да је порески период најчешће календарска година и да ће овај закон ступити на снагу у току 2019. године, вриједност ових улагања најлакше се може утврдити рачунајући од почетка календарске године. Такође, када би ова одредба

ступала на снагу када и овај закон (у току 2019. године), сви порески обвезници који би извршили улагања у опрему и постројења прије ступања на снагу овог закона, не би имали право на умањење пореске основице, а то би их довело у неравноправан положај у односу на оне пореске обвезнике који би извршили улагања после ступања на снагу овог закона.

IX ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

Предложени Закон о измјенама и допунама Закона о порезу на добит садржи одредбе које имају одређени финансијски ефекат и на буџет Републике Српске и на пореске обвезнике.

Чланом 8. предложено је повећање обима пореске олакшице која се односи на улагање у стална средства у производњи. Према анализама урађеним у Министарству финансија, примјеном важеће одредбе умањује се приход у буџету Републике Српске за 5.400.000 КМ на годишњем нивоу.

ПРИЛОГ

ЗАКОН О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ

(Текст предложених измјена и допуна уграђен у основни текст Закона)

Члан 3.

(1) У складу са одредбама овог закона, порески обвезник је:

1) правно лице, резидент Републике Српске за добит коју оствари из било ког извора у Републици Српској Федерацији БиХ, Брчко Дистрикту БиХ или у иностранству,

2) инвестициони фондови који нису правна лица,

3) пословна јединица правног лица из Федерације БиХ или Брчко Дистрикта БиХ, а која је регистрована на територији Републике Српске, за добит коју оствари из извора у Републици Српској,

4) правно лице из Федерације БиХ или Брчко Дистрикта БиХ за добит остварену од непокретности које се налазе на територији Републике Српске,

5) нерезидент који послује путем сталног мјеста пословања, за добит остварену из извора у Републици Српској и

6) нерезидент за приход, односно добит остварену из извора у Републици Српској.

(2) Порески обвезници из става 1. овог члана су порески обвезници и у случају када остварују губитак.

Члан 4.

(1) Порез на добит не плаћају сљедећа лица:

1) Централна банка Босне и Херцеговине,

2) органи и институције Републике Српске и јединице локалне самоуправе,

3) привредна друштва основана у складу са прописима о запошљавању инвалида,

4) правна лица која су регистрована за обављање недобитне дјелатности и која остварују приходе: из буџета или јавних фондова, од спонзорства или донација у новцу или натури, чланарина, као и приходе од продаје или преноса добара, осим добара која се користе или су се користила за обављање дјелатности на тржишној основи.

(2) Уколико лица из става 1. тачка 4) овог члана врше и дјелатности на тржишној основи и остварују приходе из тржишних извора, обвезници су пореза на добит, за добит коју остваре обављањем таквих дјелатности.

Члан 7.

Сљедећи приходи се не укључују у обрачун пореске основице:

1) дивиденда и удјели у добити у другом правном лицу са сједиштем у Републици Српској, уколико се исплаћују из добити на коју је обрачунат и плаћен порез на добит,

2) приход у облику камате или њеног функционалног еквивалента на дужничке хартије од вриједности које емитује Република Српска или јединица локалне самоуправе у њеном саставу,

- 3) добици утврђени директно у капиталу,
- 4) приход од укидања резервисања,
- 5) приходи од усклађивања вриједности имовине, која у складу са овим законом подлијеже амортизацији,
- 6) приходи по основу усклађивања вриједности залиха,
- 7) **приходи од наплаћених отписаних потраживања, који су у претходним пореским периодима били укључени у пореску основицу, а нису били признати као расход у пореском билансу.**

Члан 10.

(1) Трошкови материјала и набавна вриједност продате робе признају се у износима обрачунатим примјеном просјечне пондерисане цијене или FIFO (енгл. first input – first output) методе, у складу са прописима којима се уређује рачуноводство.

(2) Набавна вриједност залиха на почетку и на крају пореске године исказује се примјеном исте методе утврђивања набавне вриједности залиха.

(3) Изузетно од члана 9. тачка 13) овог закона, расход од умањења вриједности залиха по основу усклађивања вриједности признаје се у пореском периоду у којем су те залихе продате, односно отписане под условима прописаним чланом 11. овог закона.

Члан 12а.

(1) Сталним средствима у смислу овог закона сматрају се материјална (непокретности, постројења, опрема и биолошка средства) и нематеријална средства осим гудвила (енгл. goodwill) чији је вијек употребе дужи од 12 мјесеци.

(2) Амортизацији не подлијежу земљиште, шума и слична обновљива природна богатства, инвестициона имовина, споменици културе и умјетничка дјела.

(3) Амортизација је порески признат расход само за средства која су у власништву пореског обвезника, а изузетно и уколико је порески обвезник средства набавио путем финансијског лизинга, амортизација тих средстава се признаје њиховом кориснику.

(4) Изузетно од става 3. овог члана, амортизација се признаје за извршена улагања у стална средства која нису у власништву пореског обвезника, под условима да таква улагања повећавају набавну вриједност средства и да не умањују закупнину код уговора о закупу.

(5) Не признаје се као порески расход амортизација средстава са којима се не обавља дјелатност пореског обвезника.

(6) Не признаје се као порески расход амортизација обрачуната на отписану основицу средстава из члана 12. став 1. овог закона.

(7) Неотписана вриједност сталних средстава из члана 12. став 1. овог члана уништених усљед елементарних непогода или природних катастрофа (поплава, пожар, земљотрес и друго) проглашених на основу акта надлежног органа с којима се не може обављати дјелатност је порески признат расход.

(8) Средства уништена усљед елементарних непогода пописом утврђује пописна комисија надлежног органа, а о извршеном попису обавезно се сачињава записник и пописна листа.

(9) Министар доноси правилник којим се детаљније прописује порески третман амортизације сталних средстава.

Члан 13.

(1) У сврху умањења пореске основице расходи по основу сљедећих резервисања се могу одбити:

- 1) за трошкове у гарантном року,
- 2) за трошкове обнављања природних богатстава, уколико нису претходно укључена у набавну вриједност природног богатства,
- 3) за задржане кауције и депозите и
- 4) за накнаде и бенефиције запослених.

(2) Расходи по основу резервисања из става 1. овог члана признају се у периоду када она буду искориштена, под условом да су претходно призната у билансу успјеха.

(3) Ако износ стварно насталих расхода по основу резервисања буде већи од претходно формираног резервисања, разлика се признаје као пореско допустив расход у пореском периоду у којем је настао.

Члан 14.

(1) Обрачунате камате и припадајући трошкови по основу зајма **и кредита** за обављање пословне дјелатности признају се на терет расхода само ако износ камате и припадајућих трошкова који се одбија представља обавезу пореске године у којој се одбијање врши.

(2) Уколико матично правно лице не искористи право на одбитак камате по основу зајма, то право могу искористити зависна правна лица сразмјерно износу искористеног зајма.

4. Умањење пореске основице за улагања у производњу

Члан 26.

(1) Порески обвезник који на територији Републике Српске изврши улагање у опрему и постројења за обављање регистроване производне дјелатности има право на умањење пореске основице за вриједност извршеног улагања.

(2) Министар доноси рјешење којим утврђује листу дјелатности које се сматрају производним дјелатностима из става 1. овог члана.

(3) Опремом и постројењем из става 1. овог члана сматра се опрема и постројења која се непосредно користе у процесу производње, односно прераде.

(4) Умањење пореске основице врши се у пореском периоду у којем су опрема и постројења из става 1. овог члана стављени у употребу.

(5) Обвезник не може остварити право на умањење пореске основице за опрему и постројења које је стекао поклоном.

(6) У случају да су опрема и постројења из става 1. овог члана набављени финансијским лизингом, пореска основица се умањује за вриједност отплаћене главнице лизинга у том пореском периоду.

(7) Уколико порески обвезник отуђи или да на кориштење опрему и постројење прије истека периода од три године од тренутка њиховог стављања у употребу, губи право из става 1. овог члана и дужан је да обрачуна и плати порез који би био плаћен да није користио право на умањење пореске основице уз припадајућу камату у складу са законом.

Члан 37.

(1) Пореска година за правна лица је календарска година.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, Министарство финансија може одредити да се у појединим случајевима користи другачија пореска година.

(3) У случају када правно лице постане порески обвезник током пореске године или престане да буде порески обвезник током пореске године, пореска година је период у календарској години када је одређено правно лице било порески обвезник.

(4) Уколико нерезидент обавља пословну дјелатност преко сталног мјеста пословања у Републици Српској, онда се пореска година нерезидента може користити за утврђивање добити која се односи на то стално мјесто пословања у Републици Српској на основу посебног акта Министарства финансија.